

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Sinodul dela Blaj

Insemnate hotărâri pentru viața creștinească a Românilor uniți. — Mai multă grijă de suflete și mai multă râvnă pentru podoaba casei Domnului.

— Apărarea parohiilor primejduite. —

Un sinod istoric a fost acela care s'a ținut la Blaj în zilele de 28 și 29 Aprilie. De mult nu s'au adus la un sinod așa hotărâri de seamă, și dela întemeierea sfintei uniri, înainte cu mai bine de 200 de ani, preoțimea noastră n'a fost atât de vrednică de Isus Mântuitorul și atât de gata de jertfă ca în aceste zile de frumoasă primăvară, de înviere a firei și a harului.

La orele 6 și trei sferturi clopotul cel mare al catedralei a chemat la rugăciune pe cei peste 100 de canonici, protopopi, profesori și preoți, parte numiți de I. P. S. mitropolit și parte aleși de preoțime ca să hotărească asupra sortii din viitor a arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș. După cântarea rugăciunii: „Împărate ceresc“ s'a slujit sfânta liturgie de către vicarul Mitropoliei, canonici, protopopi, profesori și preoți, iar la orele 9 I. P. S. Sa a venit însuși în catedrală și a deschis sinodul. Văzându-l preoțimea, după atâtea suferințe, multe lacrimi a vărsat și multe rugăciuni de mulțămintă a înălțat către Dumnezeu milii și al îndurărilor.

Cuvântul Marelui Păstor.

I. P. S. Sa, vădit mișcat, și-a început vorbirea de deschidere, spunând între altele:

„Cea dintâi datorință a mea este, să Vă mulțumesc și cu graiul viu, pentru alipirea și dragostea dovedită față de mine, întrepunerea Voastră și a iubiților credincioși la Tronul ceresc.

Ca să-mi pot împlini cât mai bine datorința, Venerați Frați, și ca să pot răspunde multelor chemări, am fost crezut de bine, în anul trecut, să încerc unele mijloace de vindecare, naturale. (A plecat adevărat la băile din Techirghiol ca să-și vindece piciorul bolnav.)

Pronia dumnezeiască a schimbat însă planurile mele. Ceeace credeam eu, că ar putea înfruntări asupra binelui altora, Dumnezeu a socotit să o întoarcă spre binele meu personal,

ca să ajung astfel și eu la ținta, la care cu toții suntem chemați și să aflăm pe Domnul, pe care l-am căutat. „Ne-ai făcut pe noi pentru tine, Doamne, și neliniștită este inima noastră, până nu se va odihni întru tine“ (St. Augustin).

Voi însă, Venerați Frați, împreună cu fiii voștri sufletești, ați asaltat Cerul cu rugăciunile voastre, cerșind dela Părintele Indurărilor păstrarea mea în viață.

Domnul a luat, Domnul a dat, fie numele Domnului binecuvântat; iar Vouă și iubiților credincioși să Vă răsplătească Judecătorul cel drept intențiunile și faptele Voastre“.

Dupăce arată apoi că în acest sinod preoții adunați vor avea să aducă o seamă de măsuri în ce privește viața lor sufletească, grija sufletelor încredințate lor și podoaba casei Domnului, spune că în afară de neajunsurile din lăuntrul bisericii mai vin și rele din afară, dar pe acestea sfatul celor fărădelege îl aduc asupra dreptilor. li mângăie însă cu cuvintele Mântuitorului:

„De altmintrelea Frațiiile Voastre cunoașteți bine *fericirile*, propoveduite de Mântuitorul. „*Fericiți veți fi*, ne spunea El și se repetă la s. liturgie, *când vă vor batjocori pe voi și vă vor persecuta și mințind vor zice împotriva voastră tot cuvântul rău, pentru mine*“. Menirea adevărului e, ca el să sufere și să fie prigunit. Ni-o spusese Mântuitorul: „*In lume scârbă veți avea, dar să știți că eu am biruit lumea*“. „*Dacă ați fi din lume, v'ar iubi pe voi lumea, iară că nu sunteți din lume, pentru aceea vă urește pe voi lumea*“. Bucurați-vă deci, Fraților, dacă sunteți urgisiți pe nedreptul, pentru că aceasta este cea mai bună dovadă, că vă aflați pe calea adevărului. Înțelepciunea lui Dumnezeu nu e ca înțelepciunea oamenilor. Atunci am fi noi într'adevăr nefericiți, dacă, pentru a putea fi noi nedreptățiți, n'ar trebui să se apeleze la calumnia; iar dacă *mințindu-se*, se spune împotriva noastră tot cuvântul rău, noi suntem fericiți, pe cari li are în vedere Mântuitorul.

Și, ca să apelez și la înțelepciunea omenescă, voi știți Venerați Frați, că numai acela e dușmanit, care este și numărat ceva. Și dacă noi, cei mai puțini, suntem dușmaniți de cei

mai mulți, e dovadă, că noi, în mintea lor — deși poate se va contesta cu gura — suntem socotiți mai mult decât se simțesc ei pe sine.

Un lucru aș vrea să se tipărească bine în inimile și sufletele Fraților Voastre. Dumnezeu, în planurile Sale ascunse pentru neamul românesc, a ales biserica noastră unită cu Roma, ca să trezească conștiința națională, în trecut, și să reinnoade legăturile noastre culturale cu Apusul; iar, în viitor, să încreștineze cu adevărat poporul nostru românesc, aprinzând în el focul, pe care Hristos l-a adus pe pământ, ca astfel să putem lua parte și noi în întrecerea în bine a popoarelor creștine civilizate. Și noi, Fraților, datori suntem să ne supunem rânduelii dumnezeiești, pentru dragostea ce o avem și trebuie s'o avem pentru poporul nostru românesc.“

Desbaterile Sinodului

Grija de suflete.

Întâiu s'a desbătut planul de legi ce trebuiau aduse în ce privește *viața sufletească a preoților și a poporului*, votându-se următoarele legi sau canoane de mare însemnătate:

1. Fiecare preot este dator să facă tot la trei ani exerciții spirituale la Blaj, la mitropolie, unde cinci zile dupăolaltă va asculta câte patru predici, se va ruga lui Dumnezeu, nu va vorbi nici un cuvânt, ci se vor strădui să-și mântuiască sufletul, spovedindu-se și cuminecându-se.

2. Se vor ținea în fiecare an câte două sinoade protopopești, unul primăvara și altul vara, la care se vor desbata lucrurile din protopopiat, apoi unul din preoți va ținea o vorbire din sfintele învățături ale Mântuitorului, iar altul despre canoanele bisericesti, pe cari le vor discuta toți preoții împreună.

3. Fiecare preot este dator să se spovedească cel puțin odată la lună.

4. Fiecare preot este dator să predice în fiecare Duminică și sârbătoare, și încă de așa, ca tot în câte trei ani să talmăcească poporului credincios toate învățăturile Domnului.

5. Pentru tineret preotul este dator să țină, la vecernii, în postul Crăciunului și al Paștilor, predici potrivite, iară Ministerul de interne va fi rugat, să oprească jocurile pe vremea slujbelor bisericesti.

6. Cantorii trebuie să aibă cel puțin 4 clase premare, să ia parte la cursul din Blaj, să nu fie trecuți de 30 ani, să-și câștige diplomă și să aibă purtare bună. Ceice nu se poartă bine, se scot din cantorie și primesc aspră pedeapsă. Cantorii cei bătrâni dacă n'au diplomă, vor primi decret dela protopopul, întrucât li află de buni și de vrednici, netrebuind să facă nici un examen.

7. In fiecare parohie se va face o mare sărbătoare a morților și anume în Sâmbăta lui Lazar. In parohiile unde se sărbătorește altă zi a morților, de pildă ziua Arhangelilor sau Sâmbăta Rusaliilor, pot rămânea și sărbătorile acestea, dară Sâmbăta lui Lazar trebuie prăznuită.

8. Intâia cuminecare a copiilor se va face cu o pompă cât se poate mai mare, așa cum se obicinuește aceasta în biserica latină, ca copiii să nu și uite de această sărbătoare întregă viața lor.

9. Slujbele dumnezești vor începe în fiecare protopopiat la aceeaș oră.

10. Fiecare parohie trebuie să aibă câte o bibliotecă parohială, în care se vor afla numai cărți de cuprins religios, și aprobate de arhieriei noastre.

Podoaba Casei Domnului.

Legi minunate s'au adus și în ce privește podoaba casei Domnului.

1. In fiecare parohie trebuie să fie câte o reuniune Mariană pentru înfrumusețarea bisericii, care se va îngriji de curățenia cea mai mare în casa Domnului.

2. In fiecare biserică trebuie să fie un chivot, fie din metal, fie din lemn tare, în care se va păstra sfânta Cuminecătură într'o cutie de metal într'aurită. Pentru cuminecarea bolnavilor va fi în acelaș chivot o a doua cutie, cu ceva mai mică decât cea dintâi.

3. Sfânta Cuminecătură se va duce la cei bolnavi într'un patrafir anume făcut, care va avea un buzunar, în care să încapă cutia.

4. Sfânta Cuminecătură nu se poate păstra decât numai în biserică.

5. Lucrurile și învălitoarele de pe sf. altar se vor ținea în cea mai mare ordine și curățenie, iar masa altarului se va coperi peste tot cu o pânză împotriva prăvului care se va lua numai atunci când preotul slujește la sf. altar.

Toți ceice nu vor ținea aceste legi: preoți, curatori și crâsnici, vor fi foarte aspru pedepsiți.

6. Scaunele din biserici nu mai pot fi moștenite. Scaunul se va lua și în vjață dela

celce a agitat împotriva bisericii ori s'a lăpădat de credința noastră, trăiește în căsătorie nelegiuită, ori a făcut vreo faptă, pentru care legea civilă l-a pedepsit cu temniță.

7. Cimitirele trebuie să fie îngrijite și ținute în bună ordine, mormintele se vor săpa în rânduri frumoase, locurile mai de frunte se vor vinde și din banii aceia se vor ține în rând cimitirele.

8. Colecte pentru zidiri de biserici nu se vor putea face fără de aprobarea mitropoliei, iară ceice colectează nu vor putea primi ca remunerație mai mult de a patra parte din banii colectați.

9. La mânăstirea maicelor dela Obreja se va face o lucrătoare, în care călugărițele însele vor pregăti odăjdiiile bisericești, din materie foarte bună, mai ieftină și mai frumoasă decât toate prăvăliile din țară. Preoții și credincioșii cari vor cumpăra odăjdiiile de altundeva, se vor păcăli și vor și păcătui, dând banul lor, câștigat cu greu, altora, și nu acestor călugărițe cu frica lui Dumnezeu, cari nu umblă după câștig, ci toate le fac numai pentru tot mai marea mărire a lui Dumnezeu.

Librăria seminarială din Blaj apoi va fi obligată să vândă ea vasele sfinte, și încă cu un preț cinstit, necâștigând după ele decât numai cât îi îngăduie legea.

Soarta preoților ajunși la neputințe, a văduvelor și orfanilor.

1) S'a trecut apoi la *legile privitoare la asigurarea vieții preoților neputincioși, a văduvelor și orfanilor de preoți*. S'a arătat, că bieții preoți bătrâni ori neputincioși, precum și văduvele și orfanii de preoți trăiesc astăzi într'o mizerie ne mai pomenită. Mica penziune nu le ajunge nici pentru câte un rând de haine la an, decum pentru cortel și hrană. Credincioșii noștri nu se prea îndură de ei, ca la alte popoare, statul puțină grijă le are, nu rămâne deci alta de făcut, decât ca fiecare preot să-și dea a cincia parte din salariul său, ca din acești bani să se susțină acei nefericiți.

Și preoții au și votat cu drag lucrul acesta, așa că fiecare este dator de aici înainte să

plătească la fondul de ajutorare și de pensă al preoților a cincia parte din întreaga leasă. In forma aceasta s'a ajuns, că, începând cu 1 Ianuarie 1928, preoții neputincioși, văduvele și orfanii de preoți vor primi un ajutor de două ori mai mare ca în anii trecuți.

A fost induioșător, când I. P. S. Sa cerut, ca oricare preot, dacă s'ar neferici din vina sa, să primească chiar și dacă i-s'ar întâmpla aceasta a doua zi după birtonie, atâta penziune, câtă ar primi dacă ar fi slujit 10 ani.

2.) S'a ajuns apoi la *cea mai durereasă rană a bisericii noastre, la marea nedreptate pe care ni-a făcut-o dl ministru Goaldiș, ne mai dând plată preoților cari păstoresc într'o parohie cu mai puțin de 300 suflete*. Parohii de aceste însă noi avem mai mult de 250, așa că în forma aceasta ar urma, ca tot atâția preoți să nu primească salariu dela stat. Acelaș ministru a dat însă și un alt ordin, tot pe atât de nedrept, ca adevă să nu se poată înființa parohie nouă decât numai acolo unde avem cel puțin 1000 de suflete. Ordinațiunea aceasta este dată anume împotriva bisericii noastre, pentrucă ungerii și sașii au numai parohii mai mari de 1000 suflete. In urma acestei ordinațiuni zeci de preoți n'au ce mânca și cu ce se îmbrăca, așa că dacă I. P. S. Sa nu le-ar trimite câte un ajutor din buzunarul său propriu, ar peri de foame.

Cu multă durere sufletească s'a văzut, că biserica noastră este astăzi mai asuprită decât oricând. Biserica ortodoxă, arhieriei și preoții ei ne sunt azi contrarii și ne ademesc preoții și credincioșii cu tot felul de făgăduieli, iar statul, pe lângă că ne neîndreptățește prin împroprietărire, oprește plățile preoților noștri săraci, cari au ținut sus lumina naționalismului sub ungeri, au fost purtați de jandarmi între baionete, incuiați în temniță, internați și batjocoriți. Astăzi nu ni-se recunosc parohiile cu mai puțin de 300 suflete, pentrucă mâne să nu mai putem înființa altele, neavând 1000 de suflete.

Părinții sinodului au luat la cunoștință cu mare durere sufletească nedreptățile și prigonirile cari ni-se fac. Toți, ca într'un

Foita „UNIRII POPORULUI“.

De sub Țibleș.

— Strigături și cântece populare. —

Cătu-i Țibleșul de 'nalt
Tot omătul s'o luat
Dar dela inima mea
Ce s'o pus nu se mai ia,
Că s'o pus dorul mândrii
Nu se ia cât a trăi.

Cine și-e drag și te lasă
Dă-i Doamne potică'n casă
Și leacurile pe masă
Doctorul la căpătâi
La picioare măr gutâi.
Măru 'n casă să 'nfiorească
Badea 'n pat să se topească.

De-ai fi mândră lucrătoare
Precum ești de beutoare
Nu te-ai mai băga datoare
Cu făină și cu sare
Și cu câte-s pe șub soare.

Dați-ar bade Dumnezeu
Num'asa cum doresc eu:
Patru boi ca fluturii
Și să-i mâncai cu doftorii
Ș'o căruță cu doi cai
Să te poarte la spitai
Și cându-i fi vindecat
Să umbli din sat în sat
In două cărji răzimat
Că și eu te-oi milui
Cu ce nu mi-o trebui:
Coajă arsă de pe masă
Și cu spălături din vase...

Dă-i doamne mândrii noroc
Și la vârful' căsii foc.
Dă-i Doamne mândrii tigneală
Și la vârful' căsii pară.

Ies afară nu-i iosag
Intru'n casă n'am om drag
Ies la șură nu-i strânsură
Cât să ieie-un pui in gură.

Busuioac ales pe masă,
Mamă, drăguțul mă lasă!
Lasă-l și tu fătul meu,
— L'ăș lăsa da'mi pare rău...!

Țibleșanul.

Portul strămoșesc.

Oonorată adunare*),

Dacă aruncăm o privire peste celea trecute vremi, vom vedea, că strămoșii noștri cu îmbrăcămintea lor, cât de ușor au trăit, iar noi cei de azi cu câtă ușurință schimbăm acest port, care era și frumos și trainic și ieftin.

Cu durere această schimbare o vedem și'n cele mai curate sate românești unde mulți creștini în locul ițarului, a coarecilor, a haine lor de pânză și lână sunt îmbrăcați în zdrențe streine, cumpărate și piperate cu mulți și frumoși bani românești.

Mătasurile aduse din țări străine, pe care odinioară se îmbrăcau numai doamnele celor mari, azi le vedem și la celea mai sărace fetele cari mai bine-și trag dela gură numai să se poată mândri cu ghețe jumătăți din pielea scumpă și cu haine de mătăasă...

Am văzut dragilor mei în județul Hunedoara; femei purtând pe cap o broboadă (un fel de năframă de pânză) și dacă ve-ți întreba pe un copil de cl. IV., vă va spune, că aceste

* In legătură cu intimpinarea publicată în nr. 16 a gazetei noastre (serbarea culturală din Tâmbaia din 5 Februar), la dorința venerabilul Părinte Alexandru Fătuș publicăm cuvântarea dlui inv. director Pustai, din care se vede că d-sa a dat foarte bune sfaturi poporului și care-l iubește din toată inima și-l slujește ca puțină și deci este vrednic de aceeaș dragoste din partea poporului.

suflet, au hotărît să protesteze, încă din acest sinod, la dl ministru al cultelor Vasile Goldiș, precum și la dl primministru Averescu și la Maiestatea Sa Regele.

Iar ca frații lor, lipsiți de plăți și pe-ritori de foame, să nu ajungă de batjocura țiganilor, au hotărît, că-și trag pâinea din gura copiilor și se împărțesc în 4 clase, dintre cari clasa I va plăti la an 2000 lei, a doua 1500, a treia 1000, și a patra câte 500 lei, după cum îi va împărți protopopul și câte doi preoți a-nume aleși din tract pentru treaba aceea.

A fost o însuflețire cum nu s'a mai văzut, așa că cu drept cuvânt acest sinod este și rămâne un sinod istoric.

3.) Stolarele, diurnele și spesele de călătorie fiind așa de mici astăzi, încât bietul preot primește cât un cerșitor, s'a hotărît, să se plătească dupăcum s'au hotărît în sinoadele dinainte de războiu, socotindu-se coroanele în lei aur.

4.) S'a dat seama apoi despre fondul azilului preoților deficienți și despre a casei unde se vor încartirui preoții cari vin la Blaj, dovedindu-se că acest fond are o avere de peste 500,000 de lei precum și două case și 3 jugăre neexpropriate.

5.) În sfârșit s'a dat seama despre toate școlile din Blaj, arătându-se ce lipsuri are fiecare. S'a mulțumit Exelenței Sale mitropolitului Vasile pentru întemeierea „Institutului Recunoștinții”, iar sfântului Părinte dela Roma s'a hotărît să i-se trimită o scrisoare de recunoștință din acest sinod, pentru darul său de aproape 20 milioane de lei.

Inchiderea Sinodului.

Vremea era deja înaintată, trecut de 10 ore seara, când, sfârșindu-se toate lucrările sinodului, Exelența Sa a mulțumit Părinților sinodali pentru marea lor însuflețire și duhul de jertfă pe care l-au dovedit, și a închis sinodul. S'a sculat apoi p. protopop dela Cluj Dr. Ilie Dăianu, senator și vicepreședintele senatului, a mulțumit în numele preoșimii lui Dumnezeu că mitropolitul nostru a scăpat din gura morții, spunându-i frumoase cuvinte de laudă pentru conducerea cu atâta înțelepciune a acestui sinod.

Cântându-se doxologia cea mare, adică „Mărire intru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bună învoire” părinții sinodului s'au întrunit la cină comună la Seminar, dupăce în toată vremea cât au stat la Blaj au fost oaspeții Înaltpreasfinției Sale atât cu mâncarea cât și cu cortelul, și apoi s'au împărțiat fiecare la ale sale.

*

Sinodul din anul acesta va ridica mult biserica unită, pentru că prin legile aduse preoții se vor primeni mai întâi ei înșiși, făcându-se tot mai vrednici de slujba lor înaltă, care i-a venit ca să fie lumina lumina lumii și sarea pământului. Credincioșii vor fi mai bine îngrijiți sufletește, predicându-li-se regulat, spovedindu-se mai des și ținându-li-se misiuni sfinte. Casa Domnului va fi mai curată, mai împodobită și mai bine îngrijită. Lăcașul cel mic al Domnului, cutia în care se păstrează sfânta Cuminecătură, nu va mai fi o cutie de chibrituri sau chiar de vix, cum s'a văzut în unele părți. Odăjdiiile bisericești nu vor mai fi din ștofe urâte, rele și scumpe, pregătite de cutare mână jidovească, ci de cele mai nevinovate și mai sfinte ființe pe cari le avem în mănăstirea maicelor dela Obreja. Cantorii nu vor mai mornăi pe nas, ci vor trebui să învețe frumoasele cântări dela Blaj. Preoții bătrâni, văduvele și orfanii de preoți nu vor mai fi de batjocura lumii și de rușinea bisericii noastre, ci vor primi o penziune de două ori mai mare ca în trecut. Preoții lipsiți din partea guvernului de plățile la cari au avut și au drept, vor trăi din pâinea scoasă din gura copiilor și a a familiilor fraților lor mai fericiți...

Biserica noastră se va întări și ridica tot mai mult, dovedind ortodocșilor habotnici, că ea este biserica strămoșească, ea este aceea una, sfântă, catolică și apostolică biserică pe care a întemeiat-o însuși Fiul lui Dumnezeu unul născut, și despre care scris este, că nici porțile iadului nu o vor birui, pentru că este întemeiată pe Petru, corifeul și vârhovnicul apostolilor, al cărui urmaș este Papa Piu al unsprezecelea.

La prânzul pe care l-a dat I. P. S. Sa în curtea sa mitropolitană cu drept cuvânta putut să spună protopopul Podoabă al Biei:

aducându-se din alte țări tot cu bani scumpi. Dacă am face o socoată am vedea, că țara noastră — adică noi — cheltuim pe an milioane, pe haine și roșele netrebnice pe cari — bani — dacă i-am da pe scopuri folositoare, ne-ar aduce o ușorătate și în bogăție materială...

Și acum în urmă vă dau următoarele sfaturi: 1) Țineți la acest frumos port românesc, purtând haine de pânză și lână, făcute de D-voastre și câștigate mai ieftin. 2) Lăsați mătășurile și roșelele. 3) Banii dați pentru ele să-i întrebuințați pe scopuri folositoare, cum ar fi cele culturale, cari aduc în bogăția minții, iar asta aduce în bogăția țării și a poporului. 4) Ascultați de cari vă voesc binele.

Aceste ar fi sfaturile mele de azi, cu alta ocaziune vă voi da și altele pe cari D-voastre dacă le veți ținea, aveți să fiți fericiți!

Incheind conferența mea de azi zic: Dumnezeu să ne ajute!

Tâmaia,

Ioan Pustai

cond. cercului cult. Tâmaia.

O corabie se ciocnește cu un ghețar plutitor. În dreptul insulei Sakalin din Oceanul Pacific o corabie s'a ciocnit cu un ghețar plutitor, care a sfărâmat corabia. Cincizeci de pescari au perit în valuri.

„Eu admir Roma papală
Pentru forța ei morală,
Căci ea împarte tot merou
La dreptate și adevăr
Între neamuri și popoare,
Pentruce toți o adoară.

N'are tnnuri, nice puști,
Să i-te'nehui tot te duci.
Si merg regi și merg popoară
Pentru forța ei morală.”

Și pe noi ne urăște lumea, pentru că suntem uniți cu Roma, cu forța (tăria) acea morală, ca și care alta în lume nu mai este, și care a văzut prăbușindu-se împărățiile cele mai puternice, popoarele cele mai vestite și familiile cele mai nobile, credințele cele mai contrazicătoare, ea însă a rămas neclintită, nebiruită și mai mult cinstită ca oricând, și acuma după 1900 ani de luptă neistovită.

Cu drept cuvânt a putut deci zice I. P. S. Sa: *Bucurați-vă deci Fraților, dacă sunteți urgisiți pe nedreptul, pentru că aceasta este cea mai bună dovadă, că vă aflați pe calea adevărului.* Iar Mântuitorul: *„In lume scârbe veți avea, dară îndrăzniți, că eu am învins lumea”, și „Dacă ați fi din lume, v'ra iubi pe voi lumea. Iară că nu sunteți din lume, pentru aceea vă urește pe voi lumea.”*

DE PRIN SATE.

Din Cenadul-mare.

Deodată cu sosirea primăverii în așteptarea zilei mărețe a Învierii Domnului, credincioșii noștri uniți din Cenadul-mare, pătrunși de o însuflețire sfântă, s'au pregătit pentru acest praznic luminat, formând un cor bărbătesc sub conducerea învățătorului Vasile Ardelean, care cor a și cântat la sărbători atât de frumos că a produs o adevărată reînviere sufletească, pentru sufletele parcă amorțite ale multora.

Bucuria și însuflețirea se reoglinda pe fețele tuturor, cari de acum vor avea un cor statornic și cu plăcere îl vor auzi mai de multe ori, fiind îndemnați prin aceasta a cerceta mai des casa Domnului. Flacăra însuflețirii, pornită dela coriști, a cuprins inimile tuturor credincioșilor, cari s'a hotărît să săvârșească și ei o faptă frumoasă și de toată lauda.

Fiind convinși că un cor frumos are mai mult farmec într-o biserică frumos împodobită, au hotărît zugrăvirea bisericii, ceea ce nădăjduim că se va și face în scurt timp. Pornit dela un gând bun și cu însuflețire curată ajungi și la alte lucruri bune și folositoare. Astfel și coriștii cu harnicul lor conducător și-au propus să cânte și în alte parohii din jur, voind să aibă prin aceasta legături cât mai strânse cu credincioșii noștri din acest colț al României mari, risipiți printre atâția dușmani ai bisericii noastre.

Și tot ea o dovadă a alipirei lor față de biserică și neam la propunerea învățătorului Vasile Ardelean cea mai mare parte a lor s'au abonat la mult apreciată noastră gazetă pentru popor „Unirea Poporului”, arătând tot odată că sunt uniți în gânduri și simțiri, uniți cu sufletul prin credința mântuitoare care ne leagă de mama noastră Romă.

Laudă se cuvine vouă iubiți cântăreți!

„Ați desfășurat steagul pe care e scris „unire!” Cu Dumnezeu înainte și atunci, în orice vreme vom fi „învingători”.

Părintele.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

femei poartă pe cap — broboada — pe care au purtat-o și femeile Dacilor. Dacă cineva din acestea părți le-ar vedea ar râde, batându-și joc, însă ele sunt mândre c'au putut păstra datinele viteazului și cultului popor din care ne tragem — a Daco-Romanilor.

— Când am venit în aceasta comună curat românească era zi de Duminecă. Intrând în biserică m'a pătruns o nespusă bucurie, văzând hainele bărbaților, cămașile albe, curate de pânză cusute de mâna harnică a femeii române. Văzându-vă așa, am putut observa, că sunteți români!

Te du, însă m'ai către Satu-Mare, unde nu se pot observa Români de alte nații în urma în schimbării portului lor...

Dar cu roșelele ce facem și cu tot felul de unsoruri cum stăm?!

Fetele dela țară, adică dela sate, încep și ele ca orășenele să se unghă, să se roșească, ca să fie mai frumoase. — Cetesc că în Buda-pesta o mireasă s'a uns pe buză cu roșală. Buza, fiindu-i crepată de vânt și intrând: „otrava — roșului de buze” în acele crepături, după cununie la trei zile a murit.

În urma acestei vești s'au speriat multe femei, lăsând acest prost obicei.

Apoi vedeți dragilor mei; că pe lângă aceea, că sunt otrăvitoare corpului, mai este încă și aceea, că aceste nimicuri fac scumpetea,

Apostolul Duminicii.

Duminica a IV-a după Paști sau a Slăbănogului (15 Mai 1927) — Faptele Apostolilor 9, 32-42. —

In zilele acelea a fost Petru trecând pe la toți și a venit și la sfinții cari locuiau în Lida.

Petru, vârhovnicul sau căpetenia apostolilor, avea grijă de toți creștinii, de aceea se spune: trecând pe la toți. »Sfinții« în sfânta Scriptură se numesc credincioșii (vezi: Rom. 1, 7, I. Cor. 1, 2 și celelalte), pentru că sfințenia este una din trăsăturile cele mai de frunte ale împărăției lui Mesia, și pentru că prin botez credincioșii se deosebesc de câtră lume și se îmbogățesc cu harul Spiritului Sfânt. Cetatea Lida se numea în Vechiul Testament Lod, iară pe vremea împărăției romane Diospolis, și se afla între Ierusalim și Iopi.

Și a aflat acolo pe un om oarecarele, anume Enea, de opt ani săcând în pat, carele era slăbănog. Și a sis Petru lui: „Enea, vindecă-te Isus Hristos; scoală-te și-ți așterne!“ Și îndată s'a sculat. Și l-au văzut pe el toți ceice locuiau în Lida și în Saronă, și s'au întors la Domnul.

Saronă era șesul, care se întinde dela Cesarea Palestinei până la Iopi.

Iară în Iopi era o uceniță, anume Tavita, care talmăcindu-se se sice: căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

Iopi este o cetate lângă Marea Mediterană, în depărtare de patru ceasuri dela Lida; astăzi se numește Iafa.

Și a fost în zilele acelea, bolnăvindu-se ea, a murit. Și scaldându-o o au pus în foisor.

Sub foisor este de a se înțelege casa dinainte, ori cum i-am zice astăzi salonul. Au pus-o în casa dinainte, fiindcă toți cei dimprejurul ei erau siguri că a murit.

Și aproape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru este acolo, au trimis pe doi bărbați la dânsul, rugându-l să nu pregete a trece până la ei. Și sculându-se Petru, a mers împreună cu ei. Și venind, l-au dus în foisor; și au stătut înaintea lui toate văduvele, plângând și arătând hainele și îmbrăcămintele cari le făcea Căprioara, fiind cu ele.

Au trimis după Petru, fiindcă au auzit despre marea minune pe care a săvârșit-o în Lida.

Și scoțind afară Petru pe toți, ingenunchind s'a rugat, și întorcându-se catră trup, a sis: „Tavita, scoală!“ Iară ea a deschis ochii săi, și văzând pe Petru, a șezut.

Între istorisirea aceasta și între cea dela Marcu 5, 40, unde Isus înviază pe fata lui Iair, este o foarte mare asemănare.

Și dându-i mâna, o a ridicat. Și chemând pe sfinți și pe văduve, o a

dat lor vie. Și s'a făcut aceasta cunoscut prin toată Iopi, și mulți au crezut în Domnul.

* * *

Astăzi, în Duminica slăbănogului, când întreagă slujba din Pentecostar preamărește această mare minune a Mântuitorului, în apostol ni-se cetesc, din Faptele Apostolilor, cele două mari minuni pe cari le-a făcut sfântul Petru, cam la doi ani după coborrea Spiritului Sfânt. Amândouă aceste minuni sunt dintre cele mai mari: vindecă pe Enea din Lida, care de opt ani era slăbănog, iar apoi, mergând în Iopi, scoală din morți pe Căprioara, dupăcum se numea aceea femeie foarte milostivă.

Iată așadar, că și sf. Petru are putere asemănătoare Mântuitorului! Și pe el îl așteaptă credincioșii și necredincioșii ca pe un Mesia, ca să le mângăie pe cei nefericiți, să le vindece pe cei orbi și schiopi și slăbănogi, și să le învieze din morți pe cei mult iubiți.

Pretutindenea poporul îl recunoaște pe sf. Petru de corifeul apostolilor, ba chiar și înșiși apostolii îi dau pretutindenea proedrie sau întâietate întru toate. El se și folosește de această proedrie și, dupăcum vedem din începutul apostolului de astăzi, merge pretutindenea, ca să supravegheze starea bisericilor și a sfinților

Nici nu i-a trecut nimănuia vreodată prin minte, ca să nu-l recunoască pe el de cap al apostolilor și al bisericii și de locuitor al lui Isus Hristos pe pământ, până la patriarhii din Constantinopol Fotie și Ceralarie, cari apoi, din ambiție deșartă, au desbinat biserica răsăriteană de cea apuseană, declarându-se pe ei înșiși de capi ai bisericii.

Poporul nostru românesc l-a și recunoscut totdeauna pe sf. Petru de mai marele apostolilor și de cap al bisericii. De aceea și-l și închipuește pururea cu cheile împărăției ceriurilor în mână, dintre toți sfinții numai postul lui îl ține, totdeauna îl numește pe el cel dintâi între apostoli, iar în poveștile sale frumoase totdeauna despre el ne spune că umbla cu Dumnezeu pe pământ. Mai mult, în toate cărțile bisericesti acelaș lucru îl cântă, iar la deslegarea morților ascultă cum cetește chiar și preotul ortodox: «Stăpâne mult milostive Doamne, Isuse Hristoase, Dumnezeu nostru, carele pe Petru, corifeul învățăcelilor și apostolilor, ai sidit biserica ta, și ai dat lui cheile împărăției ceriurilor, și cu darul tău ai voit a se da lui toată puterea, ca să fie legate și în ceriu, câte de gânsul s'au legat, asemenea și deslegate să fie în ceriu, câte de dânsul s'au deslegat pe pământ»; și celelalte.

Pentruce nu-l recunosc deci ortodocșii și cu fapta pe urmașul sfântului Petru, pe Papa dela Roma, de cap al bisericii? Pentruce țin desbinată biserica lui Dumnezeu? Pentruce nu-și calcă odată pe inimă și pentruce nu ne zic: veniți, frați uniți, să fim una, că doară noi bine vedem că pe partea voastră este dreptatea?

Dar noi să nu desnădăjduim! Adevărul numai unul este, iar noi cu mii de dovezi putem dovedi că pe partea noastră este. Până în veacul al nouălea catolicii am fost toți Români, precum ortodocșii am fost cu toții dela al nouălea până la al 17-lea. La anul 1700 apoi ne-am întors toți Români de sub stăpânirea ungurească la biserica Romei, și numai după câțiva ani ne-a turburat și desbinat iarăș în două

patriarhul Constantinopolului. Așa a fost însă înrădăcinată convingerea poporului nostru, că adevărata și vechea biserică este cea unită, încât până în ziua de astăzi, în satele mestecate cu ortodocși, biserici, unite li zic oamenii *biserica cea veche*, și uniților *cei vechi*, pe când biserica ortodoxă o numesc *cea nouă*, și neuniților li zic *cei noi*.

Alipiți-vă deci tot mai mult de sfântul Petru, corifeul învățăcelilor și apostolilor; țineți din toată inima la urmașul său, Papa dela Roma; suferiți orice prigonire pentru biserica cea adevărată, și nici, cu un picior în groapă fiind, nu vă lăpădați de ea, căci aceasta este singura biserică adevărată a lui Isus.

IULIU MAIOR

Serbări în onoarea Preasfintei Inimi a lui Isus, în comuna Unimăt.

În 26 April (a 3 zi de sf. Paști) s'a ținut o foarte frumoasă serbare în onoarea Preasfintei Inimi cu ocaziunea sfințirii icoanei preasfintei Inimi alui Isus în parohia română unită din Unimăt (jud. Sălajiu). Sfințirea a săvârșit-o M. On. D. A. Bălibanu, protopopul Eriului. La sf. liturgie, sfințire și la serbarea ce a urmat imediat după terminarea serviciilor divine, a luat parte o mare mulțime. Între oaspeții mai însemnați strălucea figura D'ui inspector-șef al tuturor școlilor, Bota, din Oradea, fiind oaspele Prea On. protopop local.

Serbarea a decurs în modul următor: la 8 oare s'a intrat la mănecat apoi s. liturgie, la sfârșitul căreia s'a făcut sfințirea icoanei. După terminarea serviciilor divine, la școala parohială a urmat o f. bine reușită serbare pur religioasă și ocazională. Ea a constat din cântări religioase în cor, pe care l-a condus harnicul învățător d. A. Precup. Poeziile declamate de Ana Dunca, Miți Precup, Em. Caraba și A. Caraba au reușit foarte bine; tot așa Trilogul sărbătorilor băbești în care a avut rol. M. Miclea, E. Culic și E. Caraba. Minunat a fost jucată piesa (în 2 acte) Tereza numită. Rolul principal l-a avut Viorica Iuhas (Tereza), apoi Fl. Șuhaida, M. Căpălnaș, Fl. Iuhas și Tr. Iuhas. Toți și-au jucat rolul foarte natural încât publicul a rămas uimit de reușita serbării. Aceasta piesă (Tereza) este o traducere liberă după un călugăr S. I. foarte frumoasă și era chiar potrivită, fiind vorbă într'insa mai alese de psf. Inima lui Isus, de societatea Ei, și de sf. Tereza de pruncul Isus. Aici arată cum o fetiță prin munca și rugăciunile ei, câștigă întreagă familia sa pentru psf. Inima alui Isus și cum își propun de-acum înainte toți de a duce o viață adevărat creștinească.

R. d. Teofil A. Bălibanu, student în sf. Teologie, a ținut o conferință despre „cultul psf. Inimi alui Isus“. În aceasta arată ce este acest cult, cum trebuie deprins, foloasele lui și apoi trece la istoria acestui cult, arătând că este de răspândit în întreagă lumea catolică, aduce exemple de consfințire a școlilor, orașelor, ba chiar țeri întregi la psf. Inimă alui Isus. Termină cu un frumos și insufletitor indemn pentruca să înceapă și Românii noștri acest cult așa de mult dorit de Isus, despre care El însuși zice: „Pe cei ce vor propaga aceasta pietate îi voi scrie întru Inima mea și numele lor de acolo, nu-l vor șterge niciodată“.

Ca răspuns acestei conferințe Dl inspector șef, a binevoit a ne ținea o minunată cuvântare la cari toți au rămas uimiți de învățăturile mari și frumoase, predate însă într'o formă așa de ușoară și atrăgătoare încât tot poporul asculta cu multă plăcere. Domnia Sa fiind un filosof

recunoscut și chiar admirat, cunoaște bine învățătura lui Isus, și în legătură cu psf. Inimă, a vorbit despre inima omului — iubirea ce a propagat-o Isus și care ar trebui să domneasă între oameni. Apoi a îndemnat pe creștini să fie tari în credință și să nu asculte de agenții diavolului ce cutreeră satele ademenind pe oameni și îndemnându-i să-și lase credința, nici de semidoctii (oameni cari se țin foarte învățați, dar de fapt nu sunt învățați) cari umblă pela școli, și au căutat ceva în cărți, cari mai mult dau pe exterior, pe haine a la mode și pe gesturi, cari încă n'au învățat temeinic și pentru viață, n'au învățat rațional, la cari totul este spoială, cari umblă prin intunec condusi de luminiță mică fără a putea însă să judece, lipsându-le adevărata lumină — Dumnezeu — pe care ei nenorociții ar vrea să-l nimicească (dacă ar putea); sau se poartă cel puțin în diferent față de Isus Hristos, voind ca prin acest dispreț să-l restignească a doua oară. Adevărații învățați — zicea D. Sa — totdeauna au fost și sunt religioși, ba cu cât e adâncești mai mult în filozofie și știință temeinică (nu superfluă) cu atât găsești mai mult pe Isus Hristos, pe Dumnezeu, cu atât mai mult vedem micimea noastră și neputința de a face ceva fără Isus.

Serbarea s'a terminat cu o frumoasă vorbire de închidere, în care P. On. D. Protopop mulțumește D-lui inspector șef de cuvintele frumoase și sfaturile-i înțelepte, cere binecuvântarea lui Dumnezeu peste oaspeți, credincioși și peste toți aceia cari în acel mod au ajutat la buna reușită a serbării și peste aceia cari au ajutat și ajutoră dezvoltarea cultului psf. Inimă alui Isus.

Dăruitorii mai însemnați cari au dat pentru aceste lucruri pii și dezvoltarea cultului psf. Inimă alui Isus au fost: Dl Insp. șef G. Bota, P. O. D. A. Bălibanu, Maria Dr. Bălibanu, Drd Vol. Bălibanu, Valeria Bălibanu, Teofil A. Bălibanu, Ovidiu Bălibanu, Vas. Podariu secretar Drd. Ioan Căpâlnășiu, Drd. Ioan Tătăraș, Iuliu Pop preot, Ioan Petrișiu cons. orăș, Cornelia Petrișiu profesoară, Măr. Söter, Coriolan Pop preot, Alimpu Precup, Ana Precup, Eug Furdul, Măr. Pereș, Elisabeta Podariu, Terezia Marc, Plosce G. Iuhas Gr., Napradi G. și alții.

A fost frumos la aceasta serbare că mai ales fetele s'au prezentat în costum național român, care s'au făcut la insistența, dar nu fără ajutorul prețios al Dșoarei E. Furdul.

Să dea Dumnezeu, ca și aceasta serbare, să ajutore — intrucâtva — dezvoltarea cultului psf. Inimă, care — mulțumită lui Dumnezeu — s'a început de vre'un an și la noi românii uniți, de ritul grec.

Isuse, ți-ai descoperit Inimă, ca să întorci inimile noastre la iubirea Ta, îndură-te și spre poporul Tău românesc, dăi grația ca să Te iubească și cinstească conform dorinței Tale, ca să ne folosească și nouă marile promisiuni cari le-ai făcut sf. Margareta Maria Alacoque, pentru aceia cari vor cinsti psf. Inimă a Ta. Preasfântă Inimă alui Isus, vie împărăția Ta și în țara noastră româncască!

Unul dintre cei prezenți.

Un copil a murit în urma alor două palme. Advocatul Marculescu din Arad mergea zilele trecute cu automobilul dela Arad la Curtici. În cale niște copii au dat cu pietri în automobil. Atunci șoferul Rum Mihály s'a scoborit din automobil și i-a dat unui copil de 8 ani două palme așa de sdravene, încât copilul a căzut la pământ. Șoferul a plecat apoi cu automobilul mai departe, dară la Curtici poliția l-a deținut, pentru că a primit telegramă că copilul pălmuit a murit.

Cum stă Lumea și Țara?

Serbările de 10 Mai.

Se împlinesc 50 de ani de când România a pornit în război alături de Ruși pentru a-și dobândi neatârănarea față de Turci. Războiul a fost încununat de izbânda deplină a dorințelor românești. Țara și-a câștigat neatârănarea. La patru ani mai târziu Domnitorul României s'a încoronat rege cu coroana de oțel făurită dintr'un tun turcesc. Din aceea zi România a pornit cu adevărat pe drumul ei de înflorire și mărire și a ajuns, la 50 de ani, să-și vadă sub aripile sale pe toți fiii săi risipiți sub alte stăpâniri.

Guvernul vrea acum să sărbătorească cu toată pompa împlinirea celor 50 de ani dela războiul neatârănării din 1877. A rânduit în acest scop ca ziua de 10 Mai să se sărbătorească cu un program deosebit de mareț și sărbătoreț în București și la fel în toate orașele țării.

Ziua lui 10 Mai în acest an va fi un mare praznic al țării. Pretutindeni, în țara întreagă, se va sărbători această zi, căci ea a câștigat neatârănarea și desrobirea țării și a urzit și împlinirea visului strămoșesc.

Dacă azi, Românii, ne vedem cu toții între hotarele României întregite și sub stăpânirea M. S. Regelui tuturor Românilor, aceasta izbândă se datorește în mare parte Domnitorului Carol I și și dorobanților lui din 77.

Amintirea lor e vrednică de toată cinstea și recunoștința noastră, căci ei ne-au prilejit bucuria zilelor de azi.

Deschiderea Parlamentului.

Corpurile legitoare încă se vor întruni din prilejul zilei de 10 Mai în sesiune sărbătorească. Programul sărbătoreț al ședințelor Corpurilor Leguitoare a fost amănunțit desbătut într'un sfat de ministri din săptămâna trecută. Va fi un program sărbătoreț, de proslăvire a zilei lui 10 Mai și a faptelor mari legate de aceea.

Cum mai stă politica?

Se pare, că între partidele politice s'au statornicit gânduri mai bune, mai pașnice. Bărbații politici nu se gândesc deocamdată să strice această binecuvântată liniște, doar gazetele de partid mai sgândăresc când pe unii, când pe alții crezând, că așa își slujesc cât mai bine partidele în slujba cărora stau.

Fruntașii partidelor politice însă nu vreau să tulbure măreția praznicului de 10 Mai cu urâte certuri de partid. De aceea stau în rezervă și așteaptă liniștiți desfășurarea lucrurilor. Se vorbește din nou de o înțelegere a partidelor cu scopul de-a forma un guvern național. Se poate să se ajungă și la acest lucru; dacă interesele țării vor cere aceasta nu se va pune nime piedecă în calea gândurilor și dorințelor de bine ale Țării. Țara și poporul doresc negreșit vremi mai bune. Împlinirea acelor vremi va și veni!

Mari revărsări de ape în America

— Cinci orașe sub apă. — Sute de morți și răniți —

Apele râului Missisipi au rupt podul de lângă orașul Memfis îndată după trecerea unui tren de călători. Orașul Memfis a fost acoperit îndată de apă. Revărsările de apă amenință și orașul New-Orleans. Se spune, că ar fi sute de morți și răniți înecați de valurile infuriate ale apelor.

Iar svonuri de revoluție în Grecia

Internarea generalului Pangalos. — Revenirea în țară a lui Venizelos.

Sunt semne, că Grecii iar se pregătesc de o nouă revoluție. Se anunță din Atena că fostul primministru al Greciei, Pangalos, a fost internat într'o fortăreață din insula Itaka ca să nu se întâlnească cu foștii lui pretini; cu ajutorul cărora ar putea deslănțui o nouă revoluție în țară. — Venizelos a revenit în Grecia. Se vorbește, că ar fi hotărât să primească prezidenția republicii ca să curme astfel neînțelegerile dintre Greci. Până acuma lucrurile se frământă pe ascuns, și nu se știe adevărul.

Apropiere între Greci și Turci?

Se știe, că pe timpul guvernului Pangalos, Turcii priveau cu neîncredere politica grecească. Legăturile dintre Greci și Turci s'au îmbunătățit însă foarte mult după căderea dela putere a lui Pangalos. Amândouă țările au mare interes să închege între ele legături de prietenie. Toate semnele arată, că e vorba de o înțelegere desăvârșită din care pacea lumii va fi și mai mult asigurată în această parte a Europei atât de greu încercată până acuma.

A început iar războiul în Maroc.

Iar vin vești neliniștitoare din departatul Maroc. Deși se păruse, că războiul s'a sfârșit, totuș focul nu s'a stins sub spuză! Acum ne vin știri din Madrid, capitala Spaniolilor, că noi trupe spaniole au început iar lupta împotriva Marocanilor. Câteva grupe de Marocani s'au răscolat din nou împotriva trupelor spaniole, dar au fost respinse de către acestea trupe cari au cuprins întreg ținutul și au făcut numeroși prizonieri. Știri mai amănunțite nu cunoaștem.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6	Lei b.80
1 liră sterlină	820	" — "
1 dolar	169	" — "
1 franc elvețian	32	" 75 "
1 liră italiană	8	" — "
1 franc belgian	24	" — "
1 coroană cehoslovacă se plătește	5	" — "
1 zlot polonez se plătește cu	28	" — "
1 dinar se plătește cu	2	" 85 "
1 leva	1	" — "
1 marcă aur se plătește	40	" — "
1 zlot unguresc	32	" — "

Mari serbări la Blaj

in amintirea zilei mărețe de 315 Maiu 1848.

Școlile noastre din Blaj organizează și în anul acesta, ca și în ceilalți, serbări frumoase la 15 Maiu (Duminecă) în amintirea zilei mărețe, când pe *Câmpia Libertății* 40,000 de Români au rupt lanțurile iobăgiei.

Iată programul acestor serbări înălțătoare:

Ziua I, 14 Maiu 1927 (Sâmbătă):

Ora 8—12 Concursuri de gimnastică:

- Salt liber în înălțime.
- Salt liber în lungime;
- Aruncare cu glob;
- Aruncare cu disc și
- Alergare.

Ora 3—5 p. m. Exerciții libere comune (proba generală).

Ziua II, 15 Maiu 1927 (Duminecă):

Ora 7,15 Primirea oaspeților la gară;

„ 7,45 — 9,30 Serviciul divin în Catedrala Mitropoliei.

„ 9,30 Conduct festiv, cortegiu etnografic la „*Câmpia Libertății*“.

„ 10,30 *Festival comemorativ* la „Piatra Libertății“.

„ 12 *Dansuri populare* în Piața I. M. Clain.

„ 4—6 p. m. a) Exercițiile libere de gimnastică, (ansamblu), executate de elevii tuturor școlilor secundare, în Piața istorică a Blajului;

b) Producțiuni de gimnastică.

c) Publicarea concursurilor de gimnastică și premiarea școlilor reușite.

„ 9 seara: *Concert festiv* în sala de gimnastică.

La serbări s'au anunțat până acum peste 60 școli secundare, din toate colțurile țării, încât serbările de 315 Maiu vor fi o adevărată înfrățire sufletească între elevii din diferitele regiuni.

Școlile care nu și-au anunțat încă participarea la serbări, sunt rugate a se anunța fără întârziere pentru a se putea întocmi programul special al concursurilor.

Onorații oaspeți și comunele din jurul Blajului, cari doresc să iee parte la aceste serbări mărețe, sunt invitate să se anunțe Direcțiunii Liceului gr.-cat. de băieți până în 12 Maiu c.

Corul Clujenilor la Blaj.

Reuniunea corală română gr.-cat. din Cluj, aranjează în ziua de 7 Maiu, Sâmbătă seara la orele 5½ în Biserica catedrală un

Concert religios

Dirișent: *Augustin Bena*, directorul Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică din Cluj.

Se vor cânta bucați alese de ale compozitorilor: Arcadelt, Palestrina, Perti, Jonelli, M. Haydin, Bortnianski, Macarow, Gewaert, Bena, Dima, Musicescu.

Intrarea liberă. Răscumpărarea programei cuprinzând textul complet și date biografice este obligatorie.

De pe Câmpie

— Elevii Liceului din Blaj în propagandă culturală pe Câmpie. —

După serbătorile frumoase și senine ale Paștilor, Câmpia a mai avut o serbătoare culturală. Aceasta serbătoare a fost prilejită de un grup de elevi ai Liceului din Blaj, cari sub conducerea profesorilor Ion Popu-Câmpeanu și H. Heltman și a directorului băncii „Patria” din Blaj d. Victor Muntean, Vineri și Sâmbătă după Paști au petrecut în mijlocul câmpenilor din două comune puternice de pe Câmpie, anume în Ludoș și Șermaș.

La Ludoș, deși înștiințați numai cu o zi mai înainte, elevii din Blaj au fost primiți de domni de aici în frunte cu d. avocat Ioan Oltean, foarte prietinos. Vineri seara, elevii dela Blaj au aranjat și o producțiune muzicală, cântând mai multe cântece frumoase, iar domnișoara Ersilia Muntean din Blaj, fata dlui Muntean, directorul „Patriei”, a spus în chip foarte dragut mai multe poezii. Producțiunea a reușit bine și ludoșenii au cerut cu tărie, ca elevii, cel mai târziu, pe Rusalii, să meargă din nou la Ludoș și să mai aranjeze o producțiune, dovedind numerosilor străini din Ludoș, întâietatea culturală a românilor de prin acelea părți.

În ziua următoare, Sâmbătă, elevii blăjeni au mers la Șermaș. Aici au fost primiți de d. Victor Turcu, directorul „Patriei” din Șermaș, care singur a lucrat pentru aranjarea producțiunii ce avea să se țină acolo, iar după amiază, conduși de preotul Gavril Hintea din Șermașel, au vizitat sondele de gaz dela Șermașel, unde d. inginer Simionescu a dat toate lămuririle în ce privește scoaterea gazului dela Șermașel.

Producțiunea s'a aranjat în sala cea mare a restaurantului din Șermaș.

La începutul producțiunii, d. profesor Ion Popu-Câmpeanu dela Blaj a ținut o reușită conferință despre „Câmpia Transilvaniei”, scoțind în evidență mai ales bogățiile mari, ce se găsesc în pământul Câmpiei Transilvaniei și cari bogății vor face, ca nu peste mult fața Câmpiei să se schimbe cu totul.

Apoi elevii au cântat la violină mai multe cântece frumoase, iar doșoara Ersilia Muntean a spus minunat câteva poezii.

Producțiunea a reușit peste așteptare și publicul adunat în număr mare, a rămas pe deplin mulțumit, admirând frumoasele învățători p: cari le primesc elevii în școala dela Blaj.

Coruri Țărănești.

— Un îndemn pentru conducătorii satelor. —

La Moldova Veche, pe malul bănațean, ne-au întâmpinat, pe noi căți-va cărturari în drum spre Belgrad, un cor de țărani sârbi.

Nu țărani prefăcuți, ci adevărați țărani cu cojoacele și căciulile lor și alături de dâșii, femeile și fetele așa cum se strânseseră ca la muncă.

Preotul târgușorului îi conducea.

Au cântat foarte frumoase cântece bisericăști și câteva cântece de-ale poporului, spre mulțumirea tuturor. Erau câteva glasuri strășnice.

De acolo am mers la Moldova nouă. Acolo sunt Români.

Era într'o seară de denii. Și copiii țăranilor, ai muncitorilor de la mine, cântau în fața catapitesmei ca niște ingeri.

În vechiul Regat am auzit asemenea cântări pe valea Oituzului, ca un lucru neobișnuit.

De ce n'ar fi așa pretutindeni?

Cum s'ar curăți și înălța sufletul poporului prin aceasta! Cât de mult și-ar da sama de ce pot face toți împreună la cele frumoase și bune!

Unde preotul se pune, în frunte, cu atâta mai bine! Unde nu, s'o facă învățătorul. Unde nici el nu se gândește a o face, să încerce oricine, fie și cel din urmă!

Și va fi socotit, prin dragostea și munca lui, drept cel dintâiu.

Neamul românesc p. popor. N. IORGA.

Știrile Săptămânii.

A nins în Carpați și în Italia. În săptămâna mare a nins în Carpați. Pe la Sinaia a fost frig ca iarna. Dar chiar și în munții Italiei a nins și a înghețat. De aceea a fost și la noi așa de frig câteva zile.

Se va face o nouă lege a drumurilor. Dl ministru al comunicațiilor a declarat că a făcut un nou plan de lege, prin care se vor repara drumurile vechi și se vor face altele nouă. Vor fi 5 feluri de drumuri: 1 șosele naționale, 2. județene, 3. comunale, 4. vecinale și 5. șosele în caz de războiu, naționale, istorice și economice. Pentru întretinerea drumurilor se va introduce vama, din care se va încasa cam 2 miliarde și jumătate de lei. De aici înainte oamenii nu vor mai fi siliți să lucre la drumuri, ci vor plăti anumită dare.

Prigonirea bisericii în Mexico. Guvernul din Mexico și-a pus în gând să nimicească cu toate puterile biserica catolică. După ce a închis bisericile, a surghiunit preoții și i-a întemnițat, acuma a izgonit din țară pe șase episcopi catolici, pentru că, vezi Doamne, ei ar fi pricina dușmăniei poporului față de guvern.

O groaznică explozie în Galați. Soția muzicantului Vasile Stoiciu zis Bulgăruș din Galați se îndeletnicea cu fabricarea de bombe-pocnitori, cari se cumpără la Galați de sfintele Paști. Femeia, auzind că poliția caută pe ceice fabrică astfel de bombe, a luat bombe și broaștele părăitoare și le-a ascuns într'un butoi din grajd. Dar aruncându-le în noaptea Vinerii spre Sâmbăta lui Lazar peste oală, acelea au explodat, și au sfâșiat-o în două pe Aurica Stoiciu, aruncându-i o parte din trup pe coperișul unei case. Lui Andrei Michel i-a retezat capul. Femeia Alexandra Popa a fost sfâșiată în zeci de bucăți și aruncată în toate părțile. Copilăta Maria Popa de 2 ani a fost tot asemenea sfâșiată, iar alți patru oameni s'au ales cu răni mari.

Nașteri, căsătorii, divorțuri și morți în 1925. În întreaga țară s'au încheiat în anul 1925 numai 153,678 căsătorii, pe când divorțuri (despărțiri) au fost 8033; nașteri au fost 605,655, iar morți au fost 361,995. Interesant e, că dintre divorțuri 5588 au fost la sate, și numai 2647 la orașe.

Un oaspe mare de departe la București. Zilele trecute a sosit la București prințul indian Iagatjit Sing Bahadur, maharajahul Kapurthalei, născut în 1872 în Kapurthala din India. În 1912 a ajuns regent peste câteva ținuturi din Ondh (India). El și-a făcut școlile la Paris și Oxford. Are 4 fii și o fiică. Era însoțit de un fiu al său, de secretarul său personal precum și de un secretar militar și de patru servitori, toți îmbrăcați europeaneste. El a plecat din India pe o corabie a lui proprie, dinlăuntru toată îmbrăcată în aur și în pietri prețioase, la 19 Martie. Sa-

oprit mai întâi la Cairo, unde a vizitat pe regele Fuad al II-lea al Egiptului, apoi la Alexandria, Constantinopol și București. De aici pleacă la Budapesta, Viena și Paris, unde va rămâne până la începutul lunii Octomvrie. Duminică în ziua de Paști ministrul nostru de externe a dat un mare prânz în cinstea lui, iar Luni a fost primit în audiență de M. Sa Regina și oprit și la dejun.

Mai avem 20 de mii prizonieri români pe insula Borneo. Iacob With din comuna Sântana (Arad) a sosit acasă în ziua de 6 Aprilie, și a făcut următoarea declarație: Am plecat în ziua de 8 Aprilie 1916 pe

frontul galițian cu regimentul 61 infanterie, iar în ziua de 4 Iunie am căzut prizonier la Ruși.

De acolo am fost trimiși 230 prizonieri în Siberia, unde 2 ani și 3 luni am lucrat în mai multe băi și la tăiat de păduri până în 8 Octomvrie 1918. Atunci ne-au luat prizonieri Japonezii și ni-au dus în Manciuria. Acolo am stat aproape 3 luni, și prin Ianuarie 1919 ne-au dus pe 12 de prizonieri pe insula Borneo.

Pe această insulă erau 28 de mii de prizonieri, mai ales români, din armata austro-ungară. Cei mai mulți lucrau la tăiat de păduri, iar o seamă la fabrica de vapoare. Dintre noi am fugit 24 de inși de acolo, iar patru inși Silaghi Alexandru, Kovács Iános din Cuj, Gelezan Nicolae din Brașov și eu am venit pe jos prin Persia, Rusia, Germania, Cehoslovacia, Austria și Iugoslavia, intrând în România prin Jimbolia. Călătoria aceasta am făcut-o în 6 luni.

Din cei 28 de mii de prizonieri rămași în Borneo, am auzit că 2000 ar fi murit, iar ceilalți trăiesc o viață de adevărați robi.

Declarația aceasta Iacob With a făcut-o înaintea comandantului cercului de recrutare Arad.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Urzicile.

Sunt buruieni ce cresc pe sub toate gardurile. Podoaba locurilor parazite și a șanțurilor o fac urzicile.

Cresc mari, de un metru și mai bine. În pământ au un cotor de pe care cresc în jos rădăcinile, iar deasupra cresc ramurile lungi, în patru dungi și goale pe dinlăuntru.

Pe ramuri sunt frunzele ferestruite pe margine și florile, pe cari le ajută vântul să rodească.

Animalele nu se prea ating de urzici pentru că au pe frunze și pe crengi perișori mici, cari cuprind un fel de apă arzătoare, ce arde și beșică pielea și face o usturime neplăcută.

Pe la st. George se obicinuesc feciorii și fetele să se bată cu urzici. Cei bătuți peste piele cu urzici, se beșică și simțesc o mâncărime. Aceasta mâncărime e pricinuită de perișorii urzicilor. Când lovim pielea cu urzici, perișorii intră în piele, vârful perișorilor se rupe și din ei însă apa aceea arzătoare, care face mâncărimea.

Ori cât de uricioase ar fi urzicile, din pricina perișorilor pișcăcioși, totuși fac parte dintre buruienile cele mai întrebuintate.

Primăvara, când încep să răsără, se culeg frunzele tinere și se gătește din ele o mâncare plăcută cu carne sau de post. Mâncarea multă de urzici ajută celor lipsiți de sânge. Un doctor din

Stokholm a găsit că în urzici se găsește mult fier și tanin, cari ajută la înmulțirea sângelui.

Chiar și sângele stricat încă se poate lecu cu mâncare de urzici.

Când un copil este bolnav de varșat și roșeața întârzie să iasă, e bine să se bată pielea bolnavului de 2—3 ori pe zi cu urzici. Numai decât bolnavul se va ușura.

La durere de încheieturi încă e bună bătaia cu urzici și folosește de bună seamă.

Zeama ce se stoarce din urzici e bună în contra scurgerilor de sânge, dacă se iea mai multe zile de-arândul. Asemenea e bună aceasta zeamă și în contra bubelor și a pistruiilor de pe față.

Rădăcina de urzică e bună în contra mătreații și a căderii părului. Anume, rădăcina se taie mărunț și se fierbe într'un litru de apă și o jumătate litru de oțet. Apoi se lasă să se răcească și pe urmă se strecură. Cu aceasta apă se spală bine capul în fiecare seară înainte de culcare.

Cu fierură de urzică se pot spăla și bubele și rănile, cari în urma spălării se vindecă mai ușor.

Semința de urzică pusă în vinars, dă o bună beutură în contra frigurilor.

Dar nu numai la gătitul mâncărilor și la lecuri se pot întrebuinta urzicile, ci se pot desface de pe ele și fașii cari se torc în fire subțiri și din cari se țese o pânză tare, ce se folosește mai ales pentru saci.

Chiar pentru aceea să adunăm și să întrebuintăm această buruienă, de care oricât ne-am teme, că ne urzică, numai folos ne aduce.

Ion Popu-Câmpeanu.

Poșta gazetei.

Of. parohial. Herghelia. Am primit Lei 150. — abonament pe 1926.

Of. parohial. Cenadul mare. Am primit suma de Lei 300 din cari 20 Lei am trecut pe 1925 pe 1926 Lei 150 iar restul de 130 Lei pe 1927. Mai aveți de plată Lei 50 până la 31 Dec. 1927.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 1027—1924

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 1132/1927 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Traian Novac repr prin avocatul Dr. Ioan Bianu din Blaj, pentru incasarea creanței de 15705 Lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Mai 1927 orele 1 p. m. la fața locului în com. Roșia de Secaș No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mașina de cusut și porci în valoare de 21500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 10 April 1927.

(315) 1—1

NICULAE BACIU.

No. G. 4889/2—1926.

Publicație de licitație.

Subsemnatul grefier prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4889/2 1926 a judecătoriei de ocol din Dsmărtin

în favorul reclamantului Nagy Nicolae repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru incasarea creanțelor de 4603 Lei 25 bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Maiu 1927 orele 5 p. m. la fața locului în com. Bălcaciu No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: 1 căruță cu osie de fier, 1 ham pentru 1 cal, 1 porc de un an târcat în valoare de 6500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dsănmărtin la 29 April 1917.

grefier,

(308) 1—1

INDESCIFRABIL.

A apărut

Cea mai bogată carte de Rugăciuni de IOAN GENȚ.

560 pagini, pe hârtie fină (velină). Cuprinde toate celea de de lipsă pentru cantori, elevi, intelectuali și popor. Rugăciuni de dimineața, de seara, la Mănecat și Inserat, întreaga Sf. Liturghie, rugăciuni la Sf. Liturghie, Mănecatul și Inseratul de Sâmbăta și Duminica pe toate opt glasurile. (Laudele, Luminătoarele, Stihirile învierii, Catavasiile, Troparele și Condacele Duminicilor și ale Sărbătorilor). Mărturisirea, Cuminecarea, Prohodul și Cununia. Rânduiala Catavasiilor de peste an, colinzi, cântări în Vinerea Mare șcl. Acatistul și lecturi din Sftul ALFONS de LIGUORI.

Cea mai bogată și mai ieftină carte de rugăciuni. Costă: legată în pânză fină peste tot, cu cruce de aur 80 Lei. Ceice doresc legătură în piele cu bordură aurită și cruce de aur vor mai trimite 100 Lei în plus (total 180 Lei). Legătură în piele cu bordură simplă 60 Lei în plus (adică total 140 Lei).

Comandele se fac la Părintele Dr. ALOISIE L. TĂUTU, profesor de teologie în Oradea-Mare, sau la Redacția „Vestitorului” Oradea.

După 20 exemplare vândute se dă unul gratuit (în pânză).

(296) 5—6

Aviz

Execut **Plisseuri și Guvraj** în celea mai frumoase și mai variate modele. Comandele din provincă încă se îndeplinesc repede și punctual.

Cu toată stima

Frida Grossmann

1—3 (303) Blaj, Str. George Șineai nr. 1.

Se caută un morar bun la o moară în Cenade, lângă Blaj —

Proprietar N. NISTOR.

(307) 2—2

SALON DE MODĂ PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu, Blaj

Efeptuiește în mod estetic și cu material puțin tot felul de lucrări în branșa croitoriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300—500 Lei
" dame " 500—1000 "
Transformări din vechiu 25% majorare de preț.

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsește tot aici 2 camere, bucătărie și cămară de închiriat.

(270) 9—12

Moară țărănească

Cu 2 scaune mânată cu motor de 25 H. P. sistem „Stabil Diesel” pentru motorină naturală, se vinde cu loc, cu casă și curte cu tot.

Se poate face și tovarășie.

Doritorii se vor adresa la

(301) 4—4 **Popa Gligor**
comuna Cisteiul românesc p. Blaj.

Cine voiește, ca să-i fie mașina de treerat în bună stare pe sezonul de treerat să poftască la atelierul de mecanică

a subsemnatului, unde se reparaază tot felul de mașini agricole, cu prețuri aproape de jumătate față de alte ateliere.

Tot la subsemnatul se mai află de vânzare UN MOTOR de benzină de 6 H. P.

E. MAIER, mecanic
6—6 (295) Blaj, Str. Avram Iancu.

Salon de pălării

Adne la cunoștință Onoratului public din loc și jur, că îmi sosește un mare asortiment de pălării moderne pentru dame

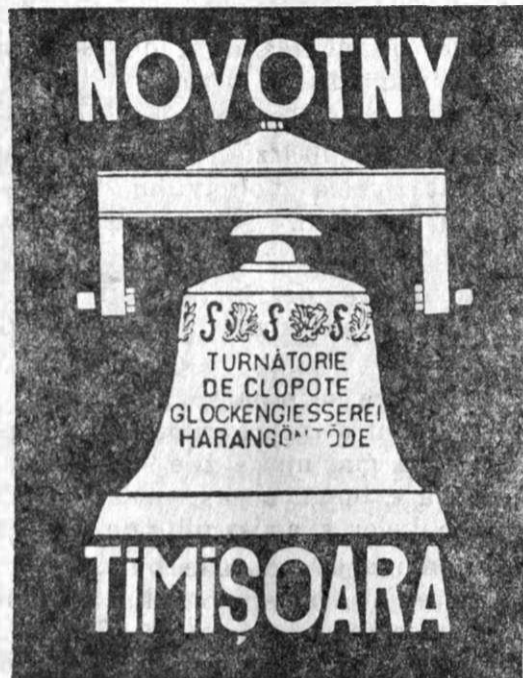
Pălării de paie, mătăasă și cordeluțe

Forme frumoase cu flori, panglici și mătăasă. Primesc lucru și din materie proprie, cu prețuri moderate.

Onor. public este rugat să-și aducă la timp pălăriile de paie spre transformare, ori la vopsit în orice culori. Se află și gamene de pânză în toate culorile. Curățim pălării și le modernizăm.

Berete uniforme pentru eleve cu semnul școalei. Lucru bun, trainic și ieftin.

ANA FILIP, magazin de mode
6—12 Blaj str. Mieu Moldovan nr. 91.

Strada Lunei 4. Fondat în 1872.

Turnătoria de clopote cea mai mare din țară.

Citiți „Unirea Poporului”

Nou!

Nou!

Emil Rișa

pe lângă manufactură și-a adus tot felul de coloniale

și vinde cu un preț foarte scăzut, atât colonialele cât și manufacturile.

EMIL RIȘA

(304) 5 ?

Blaj, în piața I. M. Clain.

ALLO!

ALLO!

S'A DESCHIS

atelierul de tapițerie și ornamentală al dlor

Alexandru Halászi și Soțul

BLAJ, Str. Reg. Ferdinand în casele Preturii

unde se pregătesc tot felul de garnituri, șezloane, madrațe, otomane, perdele. Lucru solid și cu gust. (314) 1—3

Tot aici se primește și un ucenic din familie bună.

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
" " Copii în război	2 "	" " Ciupercile	4 "
" " Sămânța viitorului	3 "	" " Bacteriile folositoare	4 "
" " Ce este de văzut în Blaj	4 "	" " Dușmanii omului	5 "
" " Blajul istoric	10 "	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 "
" " La Piatra Libertății	10 "	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 "
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 "	" " Bucuria copiilor	1 "
" " Darul lui Dumnezeu	6 "	" " Toderică dragul mamei	1 "
" " Fiți desăvârșiți	5 "	" " Feciorașul Moșului	2 "

Toate acestea cărți împreună costă numai **75 Lei**. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95 lei**, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de citit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ,** județul Târnava mică.